

HÜKÜMET VE TBMM YENİ ULUSAL ULAŞIM POLİTİKASI İÇİN HAREKETE GEÇMELİDİR!

• Basına ve Kamuoyuna •

3 Ağustos 2004

Ulaştırma sistemindeki çarpıklık ve uygulama yanlışlıkları ile ülkemizde yıllardır yaşanan olumsuzluklar, son günlerde meydana gelen tren ve trafik kazalarıyla "cinayet" tanımına denk gelen sonuçlar ortaya çıkarmıştır.

Hükümet ve yetkililer; kazaların gerçek nedenlerini ortaya çıkarmak yerine sorunun üzerini kapatan, olayı küllendiren tarzdaki yaklaşımlarına devam etmektedirler.

Sorumluluk tüm hükümetlerde, yetkililerde ve duyarlı yurttaşlarda yani hepimizin üzerinde olmakla birlikte, esas sorumluluk TBMM'sindedir. Sorumluluğu icraya dönüştürecek olan da hiç kuşkusuz hükümettir.

Öte yandan dikkatin çekilmesi gereken nokta ise, uzmanların da belirttiği gibi, diğer ulaşım modlarında da her an kazaların olabileceği ihtimalidir.

Bütün bunlar kamuoyunda hassasiyetle karşılanırken, daha bir kaç gün önce Erzincan Tercan karayolunda meydana gelen ve 26 yurttaşımızın ölümüyle sonuçlanan trafik kazasında olduğu gibi, yurdun değişik yerlerinde ardarda meydana gelen kazalar da bu sorunun ciddi bir biçimde tartışılmasının gerekliliğini bize göstermektedir.

Şimdi ulaştırma politikalarının yeniden tartışılması ve ulusal ihtiyaçlarımıza yanıt verebilecek sonuçlar çıkartılması için bir fırsat doğmaktadır. Konunun TBMM'nin gündemine gelmesi çok önemlidir. Meclis'teki tartışmaların iktidar-muhalefet

çekişmesinin dışına çıkarak, sağlıklı, sağduyuya ve bilimsel verilere uygun biçimde yapılmasının halkımızın ve ülkemizin yararına olacağı ve TBMM'nin tarihsel bir sorumlulukla karşı karşıya olduğu bilinmelidir. Eğer bu önemli fırsatı doğru değerlendiremezsek yine makinist ve sürücüler suçlu ilan edilerek olaylar geçiştirilecek ve insanlarımız canlarını kaybetmeye devam edecektir.

Yapılması gereken; dışa bağımlı ve sadece karayoluna ağırlık veren, ulusal ihtiyaçları karşılamayan, kamu yararını gözetmeyen, uluslararası gelişmelerden uzak, ithalat ve ihracat dengesini bozan, rekabet olanağını ortadan kaldıran, daha da önemlisi her yıl binlerce insanımızın can ve mal kaybına neden olan ulaşım politikalarının değiştirilmesi için adım atmaktır.

Bunun için de TBMM ve hükümet, yukardaki sakıncaları da içeren politikaların değiştirilmesi ve ülkemizin yararına bir ulaşım master planı hazırlanması için bilim insanlarını, üniversiteleri, sendikaları, meslek odalarını içerisinde toplayan bir komisyon oluşturmalıdır. Bu komisyonun ortaya çıkardığı raporlar çerçevesinde bir ulaşım politikası belirleyeceğini açıkça ilan etmelidir.

Bu görev TBMM'de, hükümette, yetkili bürokratlarda ve duyarlı yurttaşların omuzlarındadır. Gereği yerine getirilmelidir.

*KESK Birleşik Taşımacılık Çalışanları Sendikası
TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası
TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
TMMOB Makina Mühendisleri Odası*

BUGÜN DE 17 AĞUSTOS 1999'DA OLDUĞU GİBİ DEPREMLERE KARŞI HAZIRLIKSIZ DURUMDAYIZ

• Basına ve Kamuoyuna •

16 Ağustos 2004

17 AĞUSTOS 1999 DOĞU MARMARA DEPREMİNİN ÜZERİNDEN 5 SENE GEÇTİ.

KAYIPLARIMIZIN YARATTIĞI BOŞLUK DOLDURULAMADI !

Kaybettiğimiz insanların ardından psikolojik ve sosyal anlamda yaşamakta olduğumuz derin acının ve özlemin, afete karşı gerekli önlemlerin alınmamış olduğu gerçeği ile birleşerek, toplumun tüm unsurlarını ortak bir amaç ve işbirliği doğrultusunda güçlü bir hareket noktasına götürmesini beklerken, parçalanma ve unutulmuş rehabetinin üzerimize çökmekte olduğu görülmektedir.

Uzmanlar, 17 Ağustos 1999 Gölcük Depreminden sonra Türkiye'de Deprem etkinliğinin arttığını belirtmekte ve ciddi risklerin oluştuğunu ifade etmektedirler.

Buna karşın geçen beş yıl süre içinde mühendislik-mimarlık ve planlama anlamında, Afet Yönetimi açısından yeterli düzeye geldik mi?

Genel anlamda değerlendirildiğinde; mühendislik açısından istenilen düzeye varılamamıştır, Marmara ve çevresi yerleşim yerlerindeki okul, hastane ve diğer stratejik yapıların, mühendislik ölçütlerine uygun biçimde durumları belirlenememiştir. Onarım ve güçlendirmelerin olmazsa olmaz koşulları "Uygulanması zorunlu kurallar" haline getirilememiştir. Afet Yönetimi ile ilgili önemli gelişmeler sağlanmasına karşın, eşgüdüm ve meslek odalarının, sivil toplum örgütlerinin planlamalar içine katılımında istenilen düzeye varılamamıştır.

Marmara Bölgesi ve özellikle depremi daha etkili yaşayan yörelerde ciddi psikolojik sorunlar yaşanmaktadır, bu konuda etkili bir planlama ve kurumlar arası işbirliği sağlanamamıştır. Bu durum gelecek nesilleri yakından ilgilendiren öneme sahiptir.

Türkiye geneline bakıldığında, özellikle yakın tehlike içinde olan Doğu Anadolu Fay Zonu ve çevresinde ciddi önlemler alınmamıştır. 17 Ağustos Gölcük ve

12 Kasım Düzce Depremlerinde kazanılan deneyimler ve teknik bilgiler bu yörelere taşınmamıştır. Bu durum, yörenin özelliklerinden dolayı, bir afet sırasında ciddi sosyal sorunlar da yaratabilecek potansiyele sahiptir.

Türkiye'nin henüz üzerinde uzlaşmış ve toplumsal mutabakatı sağlanmış Deprem Stratejisi yoktur.

İnsan yaşamı için çok önemli bir konu olan depremin, gerektiği kadar gündemde tutulamamasının en büyük nedeni toplumun algılamasında yatmaktadır. Öncelikle depremin bir doğa olayı ve merkezinde insan yaşamı olduğunu anlamak gerekir.

İmar mevzuatı ile ilgili gerekli düzenlemeler yapılmadığı gibi ceza hukuku da imar suçlarına karşı duyarlı hale getirilememiştir. İmar mevzuatı imar suçlarını işleyenlere karşı yalnızca para, ya da işten uzaklaştırma cezaları değil, meslekten uzaklaştırma ve hürriyeti bağlayıcı ceza yaptırımlarına bağlanmalıdır.

Bu ülkenin insanları, özellikle 1950'li yıllardan sonra uygulanan politikalarla günü birlik yaşayan, bireyci ve kadercik yaşam tarzıyla karşı karşıya bırakılmıştır.

22 Temmuz ve 11 Ağustos 2004 tarihlerindeki Tren Kazaları da son elli yıllık yönetim anlayışının iflas ettiğini gözler önüne sermiştir.

Acil olarak yapılması gereken, siyasi erkin iradesini ortaya koyarak, Üniversiteleri, Meslek Odalarını, sivil toplum örgütlerini ve ilgili diğer aktörleri bir araya getirerek uygulanabilir planlama ve örgütlenmeleri yaparak harekete geçilmesidir. Bunları başarabilecek teknik beceri, bilgi birikimi ve deneyime sahibiz, bunun farkında olmak gerekir.

Olmayan ortak akıldır.

TMMOB'nin mühendislik, mimarlık ve şehir planlama alanlarında kendi üzerine düşen görev ve sorumluluklarını yerine getirmesindeki kararlılığı sürmektedir.

Mehmet SOĞANCI

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

1 Eylül Dünya Barış Günü'nü Yine Acı ve Gözyaşlarıyla Karşılıyoruz

• Basına ve Kamuoyuna •
31 Ağustos 2004

İkinci Dünya Paylaşım Savaşının başlangıç tarihi olan 1 Eylül 1939'da, Nazi orduları Polonya'ya girmişti. Gerek İkinci Dünya Paylaşım Savaşının gerekse insanlık tarihinde yaşanan bütün yıkım süreçlerine karşı barış özleminin ifadesi olan 1 Eylül tarihi, toplumsal ve uluslar arası sorumluluklarımızın tüm yoğunluğuyla önemsenmesi gereken günlerden biridir.

Ülke gündemi ile uluslar arası gündem, ulusal ölçekli olan ile uluslar arası ölçekli olan arasındaki kopmaz ilişki gereği, bu 1 Eylül'de de Türkiye'nin izlediği sosyo-ekonomik ve siyasi politikalar ile küresel ölçekte izlenen ekonomik ve siyasi süreçlere dikkat çekmek, taşıdığımız bir dizi sorumluluk yanısıra yurtsever bir görevdir de..

İşte bu bağlamda ABD emperyalizminin başını çektiği yayılcı politikanın Afganistan ve Irak'taki katliamlarını ve ABD desteğindeki İsrail'in Filistin halkı üzerindeki terörünü şiddetle kınıyor ve savaş suçlarının yargılanmasını istiyoruz.

Bizler, halklar arasında kardeşlik ve dostluğun başat kılındığı, sömürsüz, savaşız, barışçı bir dünya içinde yaşamayı istiyoruz.

Bizler, emperyalist odaklarca belirlenen ve dışa bağımlılıkla karakterize olan teslimiyetçi politikalara karşı çıkıyor ve ülkemizin bağımsızlığını, halkların kardeşliğini, eşitliğin, özgürlüğün, demokrasinin egemen kılındığı bir iç ve dış politika bütünlüğünü savunuyoruz.

1 Eylül Dünya Barış Günü'nü bu bilinçle kutluyor, meslektaşlarımızı, kamuoyunu ve basını bu özelemlere duyarlı olmaya çağırıyoruz.

*TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Oda Sekreteri
Ali Ekber ÇAKAR*

1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜNDE KÜRESEL SALDIRIYA KARŞI BARIŞ, EŞİTLİK VE ÖZGÜRLÜK TALEPLERİMİZİ HEP BİRLİKTE

HAYKIRALIM

• Basına ve Kamuoyuna •
31 Ağustos 2004

İkinci Dünya Savaşı diye bilinen İkinci Büyük Emperyalist Paylaşım Savaşı, 1 Eylül 1939 günü Nazilerin Polonya'yı işgaliyle başladı. Ardında ellikimilyon ölü, milyonlarca yaralı, sakat ve moloz yığını haline gelmiş kentler ile acı ve gözyaşı bıraktı. Mayıs 1945'de son buldu.

İnsanlık tarihinin bu en acımasız, en kanlı ve en kirlili savaşının başladığı gün, yani 1 Eylül, Dünya Barış Günü olarak kabul edildi.

1 Eylül Dünya Barış Günü kutlu olsun.

Bu gün durum ne? İnsanlık bu gün hangi koşullarda, "Dünya Barış Günü"nü kutluyor?

"Küreselleşme," "Entegrasyon", "Globalleşme" ve "Yeni Dünya Düzeni" kelimelerinin bazen tek tek bazen de yan yana kullanıldığı günümüzde, aslında; emperyalizm ve uluslararası sermaye bütün dünyayı tek bir sömürü alanı olarak görmekte. Yeni Dünya Düzeni ideologları, yirminci yüzyılın son yirmi yılından beri, artık her şeyin küresel ilişkilerin bir parçası haline geldiğini, dolayısıyla farklı ideolojilerin ortadan kalktığını, farklı sınıf çıkarlarının bulunmadığı tezini savunmaktalar. Dünyanın bu aşamasında, insanlara; barış, demokrasi, katılım, hoşgörü, üretim, birikim ve tüketim dolu, çevreye duyarlı, küreselleşmiş yeni bir dünya düzenine girildiği müjdelendi. Dünyanın, endüstri toplumundan bilgi toplumuna, iş gücü ağırlıklı teknolojiyen yüksek teknolojiye, ulusal ekonomiden dünya ekonomisine, merkezi yönetimden yerel yönetime, kurumsal yardımdan kendi kendine yardıma, kısıtlı seçeneklerden çok çeşitli seçeneklere doğru hızlı bir değişim içinde olduğu ifade edildi.

Ancak, bu süreç de görüldü ki, söylenenlerin aksine; Yeni Dünya Düzeni teorilerinin pratiğe yansımada güçlü kutuplaşmalar, ırkçılık ve milliyetçilik temelinde dünyanın hemen her tarafında süre giden savaşlar, katliamlar, işsizlik, açlık, saldırı ve savaş, toplumsal yozlaşma ve daha yoğun bir sömürü meydana geldi. Çok Taraflı Yatırım Anlaşması, Dünya Ticaret Örgütü, Dünya Bankası, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Toplantıları, Avrupa Birliği, NAFTA vb. gibi

oluşumlarla küreselleşme ve açık deyişle dünyasal sömürü söylemlerinin pratikte örgütlenmeye başladığı bir dönem yaşanmaya başladı.

Küreselleşme dünya halklarına; barış, adalet, kardeşlik, özgürlük değil, aksine daha fazla yoksulluk, daha fazla işsizlik, daha fazla açlık ve daha fazla savaş getirmiştir. Küreselleşme en çıplak haliyle bugün Ortadoğu'dadır, Irak'tadır; küreselleşme en çıplak haliyle bugün Türkiye'de emeğin aleyhine çıkarılan yasalardadır.

Bu gün dünyada küresel saldırı iki yönlü işletilmektedir: Birincisi sermayenin hareket alanını genişletmek için devlet yapılarının yeniden düzenlenmesi, ikincisi bu düzenlemeyi yapmayan/ yapamayan ülkelere açık saldırı. Irak ve Türkiye bugün bu işleyişin iki örneğidir. ABD, Irak'ta açık işgalle küreselleşme sürecini işletirken, Türkiye yeni yasal düzenlemelerle sisteme dahil ediliyor.

Ülkemizde son yasama döneminde de gerçekleştirilen, gerçekleştirilmeye çalışılan yasal düzenlemelerin çoğu küreselleşmenin gereksinimleri doğrultusundadır. Yapılan, ülkenin bütün olarak uluslar arası sermayenin rant alanı haline getirilmesinin olanaklarını yaratmaktır. Yapılan emeğe ve demokrasiye karşı savaş açmaktır.

Irak'ta sürdürülen emperyalist saldırının başarısı için, daha fazla kan ve kandan beslenecek paradan pay alabilmek için üzerine düşeni yerine getirmeye çalışanları uyarıyoruz: İstanbul'da toplanan NATO Zirvesi'nden çıkan kararın gereği olarak, yaşama geçirmeye çalışacağınız Irak'a asker gönderme ya da Ortadoğu'da yaşanacak diğer işgallere ortak olma anlayışlarınızı terk ediniz.

ABD, Ortadoğu'yu önümüzdeki dönemde sorunsuz bir bölge olarak görmek ve gereksinimleri doğrultusunda yeniden şekillendirmek istemektedir. Kürt sorunu da bu anlamda hem Türkiye açısından hem de bölge açısından önemli bir yer tutmaktadır. Siyasal iktidar da üzerine biçilen role uygun olarak bir yandan bazı kültürel hakların tanınması ile bu alandaki muhalefeti sistem içi noktalara çekerek ortadan kaldırmaya çalışırken, diğer yandan da aynı zamanda gerekli gördüğü durumlarda şiddete başvurmaktadır. Bunlar biliniyor.

BİZ BARIŞ, EŞİTLİK VE ÖZGÜRLÜK İSTİYORUZ

Ortadoğu ve Türkiye önümüzdeki dönemde küreselleşmenin bütün çıplaklığıyla yaşanacağı alan konumundadır. Irak'ta başlatılan savaş bu bölgede

uzun dönem devam edecek ve çatışmalar sürecektir. Türkiye'nin bu süreçten etkilenmemesi olanaksızdır.

Biz, şiddet ve baskı politikalarında ısrar edenlerin, çok kimlikli çok kültürlü bir toplumsal modeli dışlayarak, barışın kalıcı hale getirilmesinden kaçınanların, iç ve dış politikada, gerilim yaratmaktan medet umanların, demokratikleşmeyi AB ile pazarlıkların sınırında tutup, hak arama mücadelesini anti-demokratik olarak görenlerin, yasal düzenlemelerdeki gelişmeleri bile hayata geçirmeyenlerin, barışın önünde en büyük engel olduğunu biliyoruz.

Biz, barışın, demokrasinin ve insan haklarının yerleşmediği bir ülkede emekçilerin haklarının korunmasının olanaklı olmadığını da biliyoruz.

Bugün barıştan yana olmak, emekten ve demokrasiden yana bütün güçlerle birlikte sermayenin yasalarla, bombalarla dünyada emekçilere karşı giriştiği savaşa karşı durmak demektir.

Bugün barıştan yana olmak, siyasal iktidarın çıkarmaya çalışacağı yasalara karşı 'emek'ten yana olmak demektir.

Bugün barıştan yana olmak, Kürt sorununun barışçıl çözümünde ısrarcı olmak demektir.

Bugün barıştan yana olmak, Irak'ta, Filistin'de yaşanan katliamlara karşı tüm dünyadaki barış ve demokrasi güçleri ile birlikte yan yana durmaktır.

Biz, Irak'ta, Filistin'de ve Afganistan'da işgalin sona ermesini, savaş suçlularının yargılanmasını istiyoruz.

Biz, bütün dünyada ekilen nefret tohumlarına, halklar arasında yaratılan düşmanlığa karşı barış istiyoruz, bölge halklarıyla dostluk ve kardeşlik içinde yaşamak istiyoruz, halkların kültürel ve insani haklarına saygı gösterilmesini istiyoruz.

Biz, yayılmacı ve teslimiyetçi bir dış politika izlemeyen, savaşa, işgale ve talana ortak olmayan, demokratik, sosyal hukuk devleti niteliğine sahip, kimliği, kültürü, dili, dini, mezhebi, görüşü ne olursa olsun, eşit haklara sahip yurttaşlar olarak yaşayabileceğimiz, ülkemizin ve toplumumuzun bir daha savaş ve şiddeti yaşamaması için öncelikle demokratikleşmeye yönelik çözümlerin benimsendiği, bağımsız, demokratik ve barış içinde bir Türkiye istiyoruz.

Evet, biz biliyoruz: Başka bir yaşam mümkün! Başka bir dünya mümkün!

Mehmet SOĞANCI

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı